

Llei espanyola de l'audiovisual: una amenaça per al país. DANIEL CONDEMINAS

D'aquí poc s'iniciarà el debat parlamentari al Congrés d'una llei que pot tenir uns efectes molt greus sobre el nostre país, ja que afecta les regles de joc de funcionament dels mitjans de comunicació i les seves relacions amb el món de la producció cinematogràfica i audiovisual. No parlem de cap actualització normativa de caràcter tècnic, sinó de la voluntat de consolidar unes regles de joc comunicatives i industrials amb les que Catalunya hi pot perdre molt.

A grans trets, el projecte de Llei general de l'Audiovisual planteja quatre qüestions regressives: una visió reduccionista del que representa el món audiovisual, en favor exclusiu dels grans operadors privats estatals; amenaça el servei públic, en impedir que competeixi en igualtat de condicions d'oferir una oferta atractiva a la ciutadania; i no preveu cap mesura d'impuls i reconeixement de la pluralitat lingüística i cultural de l'Estat, menystinguda i ignorada històricament per la major part dels mitjans estatals; i planteja consolidar i reforçar únicament la part del sector audiovisual que ha anat gravitant a l'entorn de la capital de l'Estat, fet que amenaça el potent sector audiovisual català. I no parlem de res anecdòtic: l'any passat el sector televisiu va moure més de 6.000 milions € a tot l'Estat espanyol.

Els inspiradors, i únics beneficiaris del projecte legislatiu, no han amagat gens que se senten coautors del text. Fa pocs dies, durant la cloenda de la jornada anual de l'associació de televisions privades estatals, el seu president va agrair a Fernández de la Vega la "seva generositat i el seu profund sentit de la lleialtat" en el redactat d'aquest projecte de llei. I aprofitant aquesta estreta relació d'interessos creuats, demanava que encara es posin més entrebancs a la viabilitat del servei públic, tot recordant-li que volen que la llei impedeixi que televisions públiques com TV3 pugui continuar tenint ingressos publicitaris per al seu sosteniment.

La directiva 2007/65/CE de la UE, que aquest projecte hauria de fer la seva transposició estatal, considera que “els serveis de comunicació audiovisual són tant serveis culturals com serveis econòmics. La seva importància cada cop més gran —sobretot per garantir la llibertat d’informació, la diversitat d’opinió i el pluralisme dels mitjans de comunicació— així com per a l’educació i la cultura, justifica que se’ls hi apliqui normes específiques”. El fet, però, és que el projecte sorgit del gabinet Zapatero va per una altra banda, i s’articula com si tractés una activitat econòmica ordinària més, apel·lant a l’article 149.1.13 de la Constitució espanyola. Aquest interessat ús d’un article que mai ha tingut relació amb les legislacions audiovisuals, ha obert les portes a dues amenaces: rebaixar al mínim les responsabilitats ciutadanes, culturals i lingüístiques dels mitjans de comunicació social, i justificar una invasió competencial en profunditat d’un espai que Catalunya ha pogut regular fins avui posant-se a nivell de l’Europa avançada: des de les competències del CAC, com a autèntica autoritat audiovisual, a definir amb claredat el seu servei públic, des de la CCMA als mitjans locals.

A més, posar tots els trumfos a les mans d’uns operadors televisius ubicats en l’àrea de Madrid, i de retruc en favor només d’algunes empreses allí instal·lades o molt ben relacionades, trenca el ja fràgil equilibri entre el sector públic i el privat, i posa fi al mínim respecte a la igualtat de condicions amb la resta del sector industrial, pensant especialment en moltes de les productores independents del nostre país.

Des del Col·legi Professional de l’Audiovisual de Catalunya, hem demanat als diputats i diputades catalans de les cinc formacions que facin pinya en la modificació de la Llei, i hem fet arribar les al·legacions pertinents. Ara, caldria que es vegin incorporades a les esmenes parlamentàries i que la seva defensa comptés amb el suport de tots ells, movent els seus grups parlamentaris en favor de la modificació, a fons, del text presentat.

Seguint el símil utilitzat per Alfonso Guerra, quan descrivia la retallada competencial que va viure l'actual text estatutari, aquesta futura llei pot actuar com un potent ribot sobre l'audiovisual català, i deixar-lo "sense fusta". I no ens ho podem permetre; la responsabilitat de tots els partits catalans és màxima per impedir-ho. Hi som a temps.

Daniel Condeminas i Tejel

Degà del Col·legi Professional de l'Audiovisual de Catalunya (CPAC)